

OGO herdenkt 25-jarig bestaan

Op 25 mei jl. herdacht Stichting OGO haar vijftienvijftigjarig bestaan. Tijdens twee jubileumbijeenkomsten in Sliedrecht vonden ontmoetingen plaats tussen onderwijsbetrokkenen uit Nederland en Oost-Europa. Er werd gereflecteerd op het verleden en nagedacht over de samenwerking in de toekomst. Daarbij werden nieuwe ideeën gelanceerd.

Wat heeft OGO in de afgelopen vijftienvijftig jaar geleerd? Deze vraag werd aan de orde gesteld tijdens de opening van het minisymposium in de Bethelkerk te Sliedrecht. Voorzitter Dick van der Hoek evalueerde kort de samenwerking tussen OGO en haar Oost-Europese partners. Partnerschap is volgens Van der Hoek een verklaring van onderlinge afhankelijkheid. Er zijn drie belangrijke lessen die OGO in de achterliggende vijftienvijftig geleerd heeft, zo stelde hij. Allereerst is het

Interview met Irina Sidlyarenko uit Oekraïne en Abram Tibor uit Hongarije (met blauwe linten)

van belang dat partners elkaar moeten respecteren en waarderen in de context waarin ze moeten opereren. In de tweede

plaats is de inzet van veel sterk gemotiveerde contactpersonen cruciaal geweest voor het oprichten en uitgroeien van

[Lees verder op pagina 2 >>](#)

Van de voorzitter

Partners

Op zaterdag 25 mei jl. hebben wij met elkaar herdacht dat OGO vijftienvijftig jaar geleden werd opgericht. Samen met onze Oost-Europese partners hebben we de HEERE gedankt voor Zijn zegeningen. Ons werk heeft zich ontwikkeld van (eenzijdige) overdracht van kennis en ervaring naar echte samenwerking tussen gelijke partners. We hebben veel van elkaar geleerd. Zoals bijvoorbeeld op welke wijze ieder van ons het christelijk onderwijs heeft kunnen vormgeven op een manier die past bij de eigen cultuur. Zo kunnen leerlingen worden toegerust voor het leven in hun maatschappij, kerk en gezin. We hebben ook geleerd om elkaar te bemoedigen; te geloven in de beloften van God dat Hij onze gebeden om Zijn hulp zal verhoren.

Op deze dag zijn we gestimuleerd om elkaar en onze kinderen te wijzen op de gedenksteden die zijn opgericht. Zoals Jozua dat deed in Gilgal, na de doortocht door de Jordaan in Jozua 4:22. Zo willen wij bijvoorbeeld wijzen op de nieuwe scholen voor

kleuter- en basisonderwijs in Tirgu Mures (Roemenië) en het ontwikkelde Speciaal Onderwijs in Oekraïne. We hebben elkaar opgeroepen om onze jongeren te blijven herinneren aan Gods trouw: 'Opdat alle volken der aarde de hand des HEEREN kennen zouden, dat zij sterk is' (Joz 4:24). Wij hopen dat zij elkaar tot steun zullen zijn. Het wordt toch steeds duidelijker dat zowel in West- als in Oost Europa christenen een minderheidsgroep zijn geworden?!

Daarom willen OGO en haar partners graag dat onze reformatische scholen op één of andere manier gaan samenwerken. Wij willen graag dat onze jongeren zelf zullen leren hoe christenen met respect met elkaar om kunnen gaan. Heeft uw school belangstelling? Wij kunnen u uitleggen welke verschillende manieren van samenwerking er mogelijk zijn.

Dick van der Hoek

scholen. En tenslotte moet OGO oppassen voor 'Dutch thinking', het Nederlandse denken. Na een sprankelende PowerPoint-presentatie over de geschiedenis van OGO door bestuurslid Dick van Meeuwen, hield gastspreker Jan Mighels een lezing over de succesfactoren en valkuilen in de samenwerking tussen christelijke partners in Oost-en West-Europa. Ds. Bustya Janos uit Roemenië reflecteerde vervolgens op de ontwikkeling van het christelijk onderwijs in Oost-Europa na de val van het communisme. Ook gaf hij zijn visie op de samenwerking met OGO in de toekomst. Een vertegenwoordiger van de ambassadeur van Oekraïne feliciteerde de stich-

ting met haar vijftienvestigjarig bestaan. Tijdens een forumdiscussie onder leiding van bestuurslid Niek Teerds werd met de Oost-Europese partners nagedacht over vragen als: Hoe zou OGO de essenties van het christelijk onderwijs met de partners verder kunnen uitwerken? Welke rol ziet u voor OGO weggelegd als het gaat om inclusief onderwijs?

In de Grote Kerk te Sliedrecht lieten ensemble Parlando en koor Cantilene de prachtige cantate *Meer dan overwinnaars* horen. Dick van den Noort sprak een appèlwoord uit naar aanleiding van Jozua 4. In gedenken ligt het begin van de verlossing, zo begon Van den Noort

zijn inleiding. In Jozua 4 worden stenen opgericht om Gods daden te herdenken. Zo kan OGO ook gedenksteden oprichten om Gods daden door te geven. Onder leiding van Rinus Houtman werden Irina Sidlyarenko uit Oekraïne en Abram Tibor uit Hongarije geïnterviewd. Sidlyarenko is directrice van de christelijke school River of Life in Kiev. Abram Tibor is directeur van de Hongaars Gereformeerde scholengemeenschap in Miskolc, Hongarije. Door zijn inbreng zijn meerdere Hongaars gereformeerde scholen gaan samenwerken met Nederlandse reformatische scholen.

Annemieke van de Geer

Ds. Bustya Janos: 'Er moet nog veel worden onderzocht en gedeeld'

Ds. Bustya Janos is predikant in de Hongaars Gereformeerde Kerk. Daarnaast is hij adjunct-directeur van het Hongaars Gereformeerde Onderwijscentrum in Cluj, Roemenië. Jarenlang werkte hij in het gereformeerd onderwijs, eerst als directeur en later als docent. Hij deed veel voor de ontwikkeling van de christelijke scholen in Transsylvanië. Zijn lezing tijdens het minisymposium gaf hij de titel 'Samenwerken voor het christelijk onderwijs, gezien vanuit de Hongaars-Roemeense cultuur' mee.

Ds. Bustya Janos

Ds. Janos begint zijn toespraak met het citeren van Hebr. 13:7: 'Gedenkt uwer voorgangers, die u het Woord Gods gesproken hebben; en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst hunner wandeling.' Janos noemt vervolgens enkele namen van personen die veel betekend hebben voor het gereformeerde onderwijs in Roemenië zoals Tökes Elek, Crövd Oliver en Jan Mulder. De laatste stond aan de wieg van Stichting OGO. Voorafgaand aan de overheersing door het communisme in 1948 waren de scholen nauw verbonden met de gereformeerde kerken. De eerste reformatische school in Transsylvanië werd opgericht in 1559, in de tijd van de Reformatie. Na deze tijd ontstonden negen christelijke hogescholen en ongeveer vijfhonderd christelijke

basisscholen met in totaal circa achthonderd schoolgebouwen. Tijdens het communisme bleef hier vrijwel niets van over en werden deze scholen staatscholen, waarbij ze werden losgekoppeld van de kerk. Na de Wende in 1989 mochten de scholen weer verbonden worden met de kerk. Als gevolg hiervan werden opnieuw christelijke scholen opgericht.

Janos schetst de onlogische strategie die werd toegepast. Er werden eerst hogescholen opgericht en later basisscholen. Dit was dus een huis op zijn kop. De huidige situatie stemt tot tevredenheid. Er is een gereformeerd netwerk ontstaan met vijftien à twintig kleuterscholen, zelfstandige scholen en basis-

Minisymposium in de Bethelkerk te Sliedrecht

De Oekraïense ambassade feliciteert OGO

scholen als afdeling van de hogescholen. De scholen worden door ca. 8000 leerlingen bezocht.

Tegelijkertijd wijst Ds. Janos op de broodnodige samenwerking met christelijke West-Europese partners waaronder OGO. Er is nog veel materiaal en expertise welkom. Ook moet nog veel worden onderzocht en gedeeld. Dat betreft met name identiteitsgevoelige onderwerpen als de invloed van de virtuele wereld, de toenemende secularisatie, de traditie versus liberalisering en de christelijke cultuur in een multiculturele samenleving. Delen van ervaringen is heel belangrijk. Bustya Janos: 'Er zijn nog veel uitdagingen!'

Martien Vos

Kort...

Help de kleuters in Satu Mare

De collecte tijdens de jubileumbijeenkomst heeft € 1783,25 opgebracht. Een heel mooi bedrag, iedereen die een steentje hieraan heeft bijgedragen heel hartelijk dank!

Alleen...we zijn er nog niet.

Zoals u ziet aan de thermometer hebben we € 13.000 nodig om het project te bekostigen. Helpt u mee om het bedrag vol te maken?

Het geld wordt o.a. besteed aan:

- Bijdrage aan de schoolkosten voor arme gezinnen
- Vertaling en publicatie van de kleuterbijbel van Laura Zwoferink
- Overige activiteiten om de christelijke identiteit van de scholen te verbeteren en te ontwikkelen

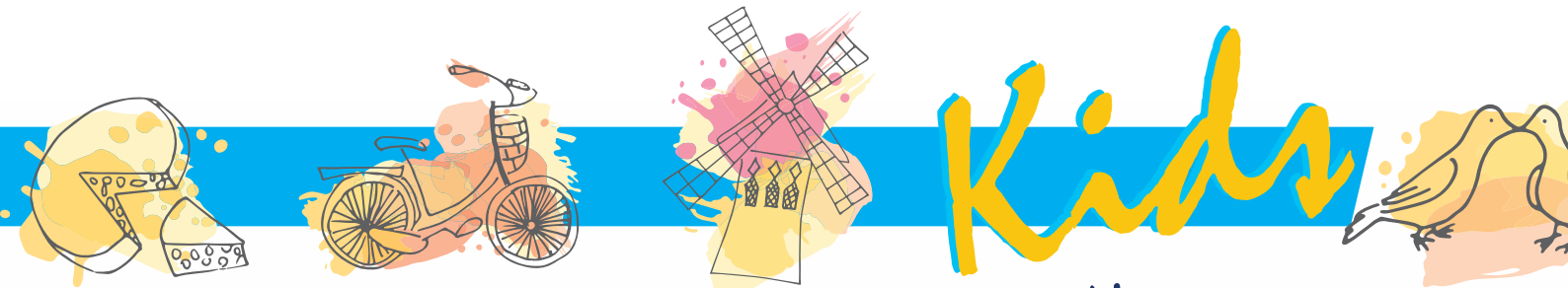
Jan Mighels houdt een lezing over succesfactoren en valkuilen in de samenwerking tussen christelijke partners in Oost- en West-Europa

Mede-oprichters en bestuursleden die afscheid nemen, worden toegesproken. V.l.n.r.: Rinus Houtman, Jan de Haan

Forumdiscussie

KAAS ETEN EN ONDERGRONDS PARKEREN IN NEDERLAND

Anna (14 jaar) en Nastia (11 jaar) Sidlyarenko zitten op de christelijke River of Life School in Kiev, Oekraïne. Hun vader geeft computerles op de school en hun moeder is directrice van de school. Omdat OGO vijftienvijf jaar bestaat kwamen Anna en Nastia samen met hun ouders een aantal dagen naar Nederland.

Jullie kwamen voor de jubileumbijeenkomst naar Nederland. Kun je er iets over vertellen?

Nastia: 'Het was erg leuk om in Nederland te zijn! We hebben bij familie Van den Noort gelogeed. Daar gingen we met onze vriendin Lois fietsen. Dat was echt heel leuk!' Anna: 'Ik vond het een geweldige reis. Ik zag veel fietsen, veel water, molens, leuke houten bootjes en veel soorten kaas. We hebben ondergronds geparkeerd en de Noordzee gezien. Ook hebben we met een

Anna en Nastia met hun ouders bij de molens in Kinderdijk

pont en met een vlot een rivier overgestoken. We praatten Engels met onze vrienden.'

Vonden jullie Nederlands eten en drinken lekker?

Anna: 'Ik at boterhammen, kaas en pizza. We dronken Dubbel Fris (appel en perzik), chocolademelk, Coca-Cola, water en thee. Nederlands eten was wel lekker. Soms probeerde ik iets maar dan vond ik het niet zo lekker.'

Nastia: 'Een keer gingen we naar de MacDonal. Die is bijna hetzelfde als in Kiev. Het eten van de MacDonal vind ik heerlijk.'

Verloopt een kerkdienst in Nederland hetzelfde als bij jullie?

Nastia: 'Ik vond het interessant om een Nederlandse kerkdienst te bezoeken.'

Anna: 'Sommige dingen zijn anders. Wij hebben een piano in de kerk, in Nederland gebruiken ze een orgel. Wij hebben meer dan één spreker per dienst. Verder wordt bij ons één keer per maand het Heilig Avondmaal gevierd.'

Stel dat Nederlandse kinderen bij jullie kwamen logeren, wat zou je hen dan in Oekraïne laten zien?

Nastia: 'Oekraïne is ook een heel mooi land. We kunnen interessante museums in Kiev bezoeken en met een Funiculer een tochtje maken. Een Funiculer is een trein-

Logeren bij familie Van den Noort

tje die korte afstanden rijdt. Ook kunnen we een wandeling door de Khreschatyk Street en andere straten maken.'

Anna: 'Oekraïne is zo groot, er zijn veel steden en bezienswaardigheden om te bezoeken! Zoals het watermuseum, natuurmuseum, historische museums, de dierentuin van Kiev, de Ocean Plaza of Lavina (een groot winkelcentrum). Nederlandse kinderen moeten zeker een keer naar Oekraïne komen!'

Stuur een mailtje

Kun je een klein beetje Engels en wil je verder kennis maken met Anna en Nastia? Stuur dan een mailtje naar irasidlyarenko@gmail.com. Vertel iets over je zelf, bijvoorbeeld waar je woont welke vakken je op school leuk vindt en wat je graag doet in je vrije tijd. Wie weet, groeit er wel een vriendschap voor jaren uit...!

Hartelijke groet, Juf Van de Geer

Colofon

Stichting Ondersteuning Gereformeerd Onderwijs in Oost-Europa

Correspondentie-adres

Stichting OGO, Reigersbek 6, 3344 BC Hendrik Ido Ambacht
Tel. 078-6122749 / 06-52581140, e-mail: N.J.Teerds@stichting-ogo.nl
www.stichting-ogo.nl

Bankrelatie

Bank NL96 ABNA 0511 6744 14 | Giro NL50 INGB 0002 3201 36 t.n.v. stichting OGO te H.I. Ambacht

Voorlichters

1. J.B. Roodbeen, Vendelier 61, 6866 EP Heelsum (Gld.) (0317-310410)
2. W.A. de Jong, Watersnip 7, 3628 CC Kockengen (0346-24 12 23)
3. A. Bakker, Bos 27, 4696 BD Stavenisse (0166-697257)
voorlichting@stichting-ogo.nl

Bijbel- en lectransporten

A. Bakker, Bos 27, 4696 BD Stavenisse (0166-697257)

Bestuur

A.R. Deelen, Dr. D. van der Hoek, voorzitter (0318-418966),
drs. N.J. Teerds, secretaris (078-6122749), N.A. van de Breevaart,
penningmeester (078-6820212), J. Ligtenberg (0345-568813),
drs. D. van Meeuwen (0184-417577), D. van den Noort (030-6369563)
J.B. Roodbeen (0317-310410).

Comité van aanbeveling

ds. G.J. van Aalst, ds. J. Belder, mr. dr. J.T. van den Berg, dr. R. Bisschop,
ds. P. den Butter, ds. G.J. Capellen, dr. W. Fieret, dr. M. Golverdingen, ir. L. A. Jansen,
ds. H.H. Klomp, W. Korevaar, ds. P. v. d. Kraan, J. Molenaar, ds. L.W.Ch. Ruijgrok,
ds. P. van Ruitenburch, ds. M.C. Tanis, ir. B.J. van der Vlies, drs. D. Vogelara.

Stichting OGO heeft geprobeerd om alle rechthebbenden van de geproduceerde informatie te achterhalen. Neem daarover gerust contact met ons op. OGO gaat zorgvuldig om met persoonlijke gegevens. Er worden alleen foto's van personen geplaatst als zij daarvoor toestemming hebben gegeven.